

FLAMMAN

Ny rörelse i förorten

Skapad 27.03.13

Det växer fram en rörelse bland ungdomarna i den svenska förorten, en ny generation som kräver sin plats i det svenska samhället.

När jag stiger upp ur Albys tunnelbanestation står där en närpolis. Jag vill inte tro att det är av illvilja hon visar mig helt fel väg. Längst uppe på Albyberget här i södra Stockholm, kommer det några kyliga vindstötar, på parkeringen står det en polisbuss. När jag kommer fram till Rådmansbacken finns där redan en polis som vänligt öppnar dörren och trycker ner hissen.

Inne i lägenheten är det bullfest, i soffgruppen har ett gäng ungdomar trängt ihop sig. Mideja Fajardo som bjuder på kaffe berättar att de bott i 22 år i området och nu undrar hur länge de får bo kvar. För några dagar sedan ringde Botkyrkabyggen och ville visa deras lägenhet för intresserade köpare. Det var därför de tog kontakt med aktionsgruppen Alby är inte till salu.

Nu väntar de nervöst på att köparna skall komma. "Vad gör vi när de kommer?" frågar Emma Dominguez. – Kastar sten, säger någon med glimten i ögat som en ironisk anspelning till polisinsatsen utanför och alla skrattar hjärtligt.

Så repeterar de. Först skall de lyfta upp sin banderoll och sedan reser sig alla upp. Sedan skall Emma hålla ett tal och förklara för köparna att det finns ett kraftfullt motstånd här mot att Botkyrkabyggen skall sälja 1 300 lägenheter på Albyberget. Det finns redan 4 000 namn insamlade för att kräva en folkomröstning, det fattas bara 2 000 namn för att förslaget skall hamna på kommunfullmäktiges bord.

Men det kommer inga intresserade köpare som avtalat. De 15 unga aktivisterna ger sig ut i området för att leta efter dem. Så fort de lämnar huset följer två poliser diskret efter dem. En av tjejerna söker vänligt kontakt med dem och undrar varför de bevakar denna ytterst fredsamma aktion. Poliserna är vänliga men kan bara säga att de följer order.

Tillbaka i lägenheten igen berättar Mideja Fajardo att de precis sett en polishelikopter cirkla över huset. Ett tag kom den så nära att fönsterrutorna skallrade. Emma Dominguez kan inte dölja sin irritation.

– Det är sånt här som bidrar till att ungdomarna här stigmatiserats, när vi genomför en helt fredlig manifestation. Skulle man göra en liknande aktion på Södermalm skulle de inte skicka två piketer och en helikopter. Här antogs vi kasta stenar, vi köpte bullar.

Emma fick sin första politiska skolning av sin pappa som berättade historier om kampen i Chile som godnattsagor. Hon arbetar nu på en fritidsgård och berättar om de första reaktionerna när Botkyrkabyggen informerade om sina planer.

– Några kids sa faktiskt fan vi saboterar, vi bränner bilar eller slår sönder portar. Men vi ville kanalisera den ilskan på ett konstruktivt sätt. Vi sa vänta lite, vi skall göra något, samla namnunderskrifter. Några av dem började engagera sig, medan de andra lugnade ner sig

Tillbaka i lägenheten är det svårt att bestämma vad man skall göra. Köparna kommer tydligen inte hit. Det finns en annan lägenhet dit köparna också skulle komma, men är det så att Botkyrkabyggen genom poliserna vet exakt var aktivisterna är? Efter lite väntan tar man sig i alla fall iväg till den andra lägenheten, fortfarande med polis eskort. Nere i backen ser de en man med Botkyrkabyggen på jackan.

Han hejdas men han tycker att aktionsgruppen har fel i allt. De har gjort en för stor sak av detta.

Invånarna har faktiskt informerats, fast det var efter att beslutet tagits. Han vill inte ge dem möjlighet att träffa köparna. Han riktar sig direkt till Emma och frågar om hon inte arbetar på fritidsgården.

– Det påpekar de alltid, säger hon. Själva aktionen startades på fritidsgården, men jag fick direkt order om att sådant politiskt arbete inte var tillåtet där, så nu gör jag allt som privatperson på min fritid. De har till och med förbjudit att listorna får ligga på biblioteket, jag har hört att på andra bibliotek får man göra det. Är det förbudet verkligen lagligt, detta är ju i högsta grad en demokratisk aktion.

Efter lite planlöst irrande i denna märkliga kurragömmalek på Albyberget beger sig ungdomarna ner till

Botkyrkabyggens kundcenter i Alby centrum. De reser sin banderoll och Emma börjar hålla sitt tal.

– Vi fick inte tag på köparna så vi kör här istället nu.

Det dröjer två sekunder, så kommer det ut en myndig man och börjar flaxa med armarna. Han vill få dem att sluta och till slut säger han att han kan ta en kopia. Emma parerar elegant.

– Du kommer att få en kopia. Vi hotar inte, vi bara berättar att det finns ett motstånd.

”Ni stör ju alla andra”, säger mannen. Men det känns som ett ihåligt argument eftersom det bara finns en kund i lokalen och denne säger att han skulle deltagit i aktionen om han vetat.

Ett tag efter aktionen berättar Emma att de fortfarande får samma intetsägande svar från kommunen som inte lyssnar eller svarar på argumentationen.

– De förminskar oss hela tiden. Dialog talar de om hela tiden, men när det kommer till viktiga beslut vill de inte lyssna.

Men nu rullar namnsamlingen vidare, Ung vänster och Hyresgästföreningen hjälper till tillsammans med alla andra aktiva. Det är lätt att engagera ungdomarna tycker Emma.

– Det är där det finns glöd och vilja, de har inte blivit cyniska ännu. Allra bäst är fjortonåringarna.

Men det finns ett problem i relationen mellan ungdomar och polis. Ungdomarna här ute har rötter i många länder och släpps inte riktigt in i det svenska. De får inte en riktigt stark identitet.

– Då hittar man den lätt genom det här tuffa, man är ett gäng det är Alby, det är gängkriminalitet. Man skall titta på *Scarface* och *Gudfadern*. Stigmatiseringen utifrån förstärker detta ytterligare.

Det är därför rörelser som Alby inte är till salu är viktiga, de kanaliserar sökandet efter en identitet till något positivt. Det håller nu på att växa fram en förortsrörelse bland ungdomar i Sverige. I Göteborg finns Pantrarna, i Järva startade Megafonen och flera aktiva i Alby har nu startat en lokalgrupp av Megafonen i Alby för att arbeta vidare med de politiska frågorna i området. Emma skall precis resa ner till Göteborg, där flera olika rörelser skall samlas för att diskutera förortsorganisering.

– Det är nytt och det är så viktigt.

Megafonen

Det är tisdagskväll i Stockholmsförorten Husby och marssnön faller som på ett vykort. Husby träff är en krog som gjorts om till samlingslokal, men inte alls lika mysig som gamla Husby träff på andra sidan torget. Trots en ockupation gav inte kommunen med sig utan flyttade verksamheten. Men motståndet i Husby har växt till sig. Idag brinner lamporna inbjudande i fönstren till Husby träff och Megafonen har samlat till ett medborgarkafé. Harakat, rörelse på arabiska, kallas det.

Ikväll är temat Rasism och Feminism med Paulina dos Reyes som föreläsare. Folk trillar in efterhand och efter ett tag har det kommit så många att Basar Gerecci måste plocka fram fler stolar. Han har varit med från början när megafonen kämpade för Husby Vårdcentral och sedan Husby Träff. Det var här i Husby Megafonen började men nu finns också lokalavdelningar i Rinkeby/Tensta, Vällingby/Hässelby och Botkyrka. Förutom de rent politiska aktionerna har man breddat verksamheten till föreläsningar, läxhjälp och andra sociala aktiviteter.

Basar ser nu en förortsrörelse växa fram runt Sverige, det finns Pantrarna i Göteborg och Malmö.

– Vi håller på att växa till som rörelse och om fem år hoppas vi bli en stark faktor i svensk politik, som de tidigare folkrörelserna. Jag ser bara att detta kommer att fortsätta att utvecklas till andra städer. Ser de att vi kan göra det, då kan de det också.

Huvudmålet är att organisera och politisera unga människor i förortsområdena till en politisk kraft för att påverka de samhällen de bor i. De viktigaste frågorna är allas rätt till arbete, bostad och utbildning. Skolorna försämras hela tiden, de privatiseras och tappar resurser och det blir väldig skillnad mellan skolor. Men varför har denna rörelse växt fram nu?

– Vi är den första generation som är uppväxt i de här områdena, som har den starka förankringen och identiteten som vilar på förorten, till skillnad mot våra föräldrar som kanske mer identifierar sig med sin nationalitet eller sin religion. Vi har växt och blivit medvetna om våra politiska intressen så det är naturligt att vi organiserar oss.

Megafonen har inte några bindningar till politiska partier och vill inte ha det. Men Basar menar att Vänsterpartiet och andra som ändå säger sig företräda människor som bor här borde se den här rörelsen

som ett tecken på att det finns ett stort politiskt intresse här

– Människor är inte längre lika intresserade av att engagera sig i partipolitiken. Det tyder på ett misslyckande från deras sida att mobilisera människor men också på en potential som de skulle kunna tillvarata. De skulle kunna driva våra frågor i sina sammanhang och på så sätt återfå ett visst förtroende.

Fakta

Lennart Kjörling

Källa till webbadress: <http://www.flamman.se/ny-rorelse-i-fororten>